

TIBULLI ELEGIAE LIBER I, 9

Quid mihi si fueras miseros laesurus amores, Foedera per divos, clam violanda, dabas? A miser, et siquis primo periuria celat, Sera tamen tacitis Poena venit pedibus. Parcite, caelestes: aequum est inpune licere Numina formosis laedere vestra semel. Lucra petens habili tauros adiungit aratro Et durum terrae rusticus urget opus, Lucra petituras freta per parentia ventis Ducunt instabiles sidera certa rates: Muneribus meus est captus puer, at deus illa In cunem et liquidas munera vertat aquas. Iam mihi persolvat poenas, pulvisque decorem Detrahet et ventis horrida facta coma; Uretur facies, urentur sole capilli, Deteret invalidos et via longa pedes. Admonui quotiens 'auro ne pollue formam: Saepe solent auro multa subesse mala. Divitiis captus siquis violavit amorem, Asperaque est illi difficilisque Venus. Ure meum potius flamma caput et pete ferro Corpus et intorto verberare terga seca. Nec tibi celandi spes sit peccare paranti: Est deus, occultos qui vetat esse dolos. Ipse deus tacito permisit lene ministro, Ederet ut multo libera verba mero; Ipse deus somno domitos emittere vocem Iussit et invitos facta tegenda loqui.' Haec ego dicebam: nunc me flevisse loquentem, Nunc pudet ad teneros procubuisse pedes. Tum mihi iurabas nullo te divitis auri Pondere, non gemmis, vendere velle fidem, Non tibi si pretium Campania terra daretur, Non tibi si, Bacchi cura, Falernus ager. Illis eriperes verbis mihi sidera caeli Lucere et puras fulminis esse vias. Quin etiam flebas: at non ego fallere doctus Tergebam umentes credulus usque genas. Quid faciam, nisi et ipse fores in amore puellae? Sed precor exemplo sit levis illa tuo. O quotiens, verbis ne quisquam conscius esset, Ipse comes multa lumina nocte tuli!	5 10 15 20 25 30 35 40	Saepe insperanti venit tibi munere nostro Et latuit clausas post adoperta fores. Tum miser interii, stulte confisus amari: Nam poteram ad laqueos cautior esse tuos. Quin etiam adtonita laudes tibi mente canebam, Et me nunc nostri Pieridumque pudet. Illa velim rapida Volcanus carmina flamma Torreat et liquida deleat amnis aqua. Tu procul hinc absis, cui formam vendere cura est Et pretium plena grande referre manu. At te, qui puerum donis corrumpere es ausus, Rideat adsiduis uxor inulta dolis, Et cum furtivo iuvenem lassaverit usu, Tecum interposita languida veste cubet. Semper sint externa tuo vestigia lecto, Et pateat cupidis semper aperta domus; Nec lasciva soror dicatur plura bibisse Pocula vel plures emeruisse viros. Illam saepe ferunt convivia ducere Baccho, Dum rota Luciferi provocet orta diem. Illa nulla queat melius consumere noctem Aut operum varias disposuisse vices. At tua perdidicit, nec tu, stultissime, sentis, Cum tibi non solita corpus ab arte movet. Tunc putas illam pro te disponere crines Aut tennes denso pectere dente comas? Ista haec persuadet facies, auroque lacertos Vinciat et Tyrio prodeat apta sinu? Non tibi, sed iuveni cuidam volt bella videri, Devoveat pro quo remque domumque tuam. Nec facit hoc vitio, sed corpora foeda podagra Et senis amplexus culta puella fugit. Huic tamen ad cubuit noster puer: hunc ego credam Cum trucibus venerem iungere posse feris. Blanditiasne meas aliis tu vendere es ausus? Tunc aliis demens oscula ferre mea? Tum flebis, cum me vinctum puer alter habeat Et geret in regno regna superba tuo. At tua tum me poena iuvenet, Venerique merenti Fixa notet casus aurea palma meos: 'Hanc tibi fallaci resolutus amore Tibullus Dedicat et grata sis, dea, mente rogat'	45 50 55 60 65 70 75 80
--	---	---	--

Μ Ε Τ Α Φ Ρ Α Σ Η

- Αν είχες σκοπό να προσβάλεις τους δυστυχείς έρωτες σε μένα, γιατί μου έδωσες πίστη μέσω των θεών, με σκοπό αυτή να παραβιαστεί κρυφά; Αχ δυστυχισμένε, ακόμη κι αν κάποιος αρχικά κρύβει τις προδοσίες του, όμως έρχεται η τιμωρία αργά με σιωπηλά βήματα.
- Δείξτε έλεος, εσείς ουράνιοι. Είναι δίκαιο να επιτρέπεται χωρίς ποινές στους όμορφους να προσβάλουν μια φορά τα δικά σας πνεύματα.
- Αναζητώντας τα κέρδη προσδένει τους ταύρους στο χρήσιμο άροτρο ο γεωργός, και πιέζει την σκληρή εργασία της γης.
- Συγκεκριμένα άστρα οδηγούν τα πλοία που θα επιδιώξουν τα κέρδη μέσα από κύματα που υποτάσσονται στους ανέμους.
- Ο δικός μου νεαρός πιάστηκε από τα δώρα. Όμως ο θεός αυτά τα δώρα ας τα μετατρέψει σε στάχτες και σε τρεχούμενα νερά.
- Σύντομα θα μου ξεπληρώσει την τιμωρία του, και η σκόνη το κάλλος του θα το αφαιρέσει, αλλά και τα μαλλιά του με το να γίνουν τρομαχτικά από τους ανέμους.
- Το πρόσωπό του θα καεί, οι μπούκλες του καούν από τον ήλιο, και ο μακρὺς δρόμος θα κατατρίψει τα πόδια του ώστε να γίνουν ανήμπορα.
- Πόσες φορές τον προειδοποίησα: *«μη δηλητηριάζεις την εικόνα σου με το χρυσάφι, πολλά κακά συνηθίζουν να βρίσκονται κάτω από το χρυσάφι.*
- Αν κάποιος έχει παραβιάσει τον έρωτα, επειδή πιάστηκε από τα πλούτη, η Αφροδίτη είναι οργισμένη και δύσκολη μ' αυτόν.*
- Κάψε καλύτερα με φωτιά το κεφάλι μου, και κινήγα με σίδερο το κορμί μου, και κόψε μου τα πλευρά με στριμμένο μαστίγιο.*
- Μην έχεις την ελπίδα να κρυφτείς, ενώ ετοιμάζεσαι να μοιχεύσεις.*
- Υπάρχει θεός που απαγορεύει να είναι οι απάτες κρυμμένες.*
- Αυτός με απαλό τρόπο έχει δώσει την άδεια στον σιωπηλό υπηρέτη, ώστε να βγάλει προς τα έξω λόγια αυθόρμητα εξ αιτίας του αγνού κρασιού.*
- Ο ίδιος ο θεός διέταξε οι δαμασμένοι από τον ύπνο να εκστομίζουν φωνή διέταξε, και να λένε παρά την θέλησή τους γεγονότα που πρέπει να κρύβονται'.*
- Αυτά έλεγα εγώ. Τώρα το ότι έκλαψα καθώς μιλούσα, τώρα το ότι έγειρα στα τρυφερά σου πόδια με κάνει και ντρέπομαι.
- Τότε ορκίζόσουν σε μένα ότι με κανένα βάρος άφθονου χρυσού, ούτε με πολύτιμες πέτρες δεν ήθελες να πουλήσεις την εμπιστοσύνη σου, ούτε αν δινόταν σε σένα η χώρα της Καμπανίας ως δώρο, ούτε αν η φροντίδα του Βάκχου, δηλ. το αγρόκτημα του Φαλέρνου.
- Μ' αυτά τα λόγια σου μπορούσες να μου εξαφανίσεις το ότι τα άστρα του ουρανού λάμπουν, και το ότι οι πορείες των κεραυνών είναι ολοφάνερες.
- Επί πλέον ακόμη έκλαιγες. Όμως εγώ επειδή δεν ήμουν μαθημένος να κοροϊδεύω σκούπιζα τα βρεγμένα σου μάγουλα συνεχώς όντας εύπιστος.
- Τι να κάνω — αν δεν ήσουν ερωτευμένος με την κοπέλα;
- Όμως εύχομαι αυτή να είναι ασταθής χαρακτήρας σύμφωνα με το δικό σου παράδειγμα.
- Ω! Πόσες φορές, για να μην ήταν κάποιος γνώστης των λόγων σου, εγώ ο ίδιος ως συνοδός μέσα στην βαθιά νύχτα έφερα τα λυχνάρια.
- Πολλές φορές ήρθε αυτή σε σένα χωρίς εσύ να το περιμένεις με δική μου δραστηριότητα, και κρύφτηκε καλυμμένη πίσω από τις κλειστές πόρτες.
- Εγώ καταστράφηκα τότε, διότι πίστεψα ότι αγαπιέμαι.

Διότι μπορούσα να είμαι προσεκτικότερος απέναντι στις δικές σου παγίδες.
 Επί πλέον τραγουδούσα επαίνους για σένα με ένα μυαλό σαστισμένο,
 και τώρα εγώ ντρέπομαι για τον εαυτό μου και για τις Μούσες.
 Μακάρι ο Ήφαιστος αυτά τα τραγούδια με μια γρήγορη φλόγα
 να τα κάψει και να τα καταστρέψει ο ποταμός με το τρεχούμενο νερό του. **50**
 Φύγε από εδώ εσύ, στον οποίον υπάρχει η φροντίδα να πουλάει την ομορφιά του,
 και να εισπράττει μεγάλο δώρο με το χέρι του γεμάτο.
 Όμως εσένα, ο οποίος τόλμησες να διαφθείρεις με δώρα τον νεαρό,
 ας σε κοροϊδεύει η γυναίκα σου με συνεχείς απάτες ατιμώρητη,
 και όταν θα έχει καταταλαιπωρήσει τον νεαρό με κρυφές μεθόδους, **55**
 μαζί με σένα θα ξαπλώσει χαλαρή με το πέπλο να παρεμβάλλεται.
 Μακάρι πάντοτε να βρίσκονται στο κρεβάτι σου ξένα πατήματα,
 και το σπίτι σου να απλώνεται ανοιχτό πάντοτε στους εραστές.
 Και να μη φημολογείται η ασελγής αδελφής της ότι έχει πιεί περισσότερα
 ποτήρια, ή ότι έχει γίνει άξια για περισσότερους άνδρες. **60**
 Διαδίδουν ότι συχνά αυτή οργάνωσε συμπόσια για κρασί,
 μέχρι η τροχιά του Εωσφόρου να προκαλέσει την ημέρα με την ανατολή της.
 Καμία δεν μπορεί να εκμεταλλευτεί την νύχτα καλύτερα απ' αυτήν,
 ή να διευθετήσει ποικίλες εναλλαγές δραστηριοτήτων.
 Όμως η δική σου τα έχει μάθει τέλεια, κι εσύ, ανόητε, δεν νοιώθεις τίποτε, **65**
 όταν σου κουνάει το σώμα της με ασυνήθιστο τρόπο.
 Μήπως νομίζεις εσύ ότι για χάρη σου χτενίζει τα μαλλιά της,
 ή δένει τις λεπτές της μπουκλές με πολλές καρφίτσες;
 Αυτή εδώ η φυσιογνωμία σου την πείθει και με χρυσά τους βραχιόνες της
 να τυλίγει, και να βγαίνει έξω ντυμένη με εσάρπες από την Τύρο; **70**
 Όχι για σένα, αλλά για κάποιον νεαρό θέλει να φαίνεται όμορφη,
 για χάρη του οποίου μπορεί να χαρίσει την περιουσία και το σπίτι σου.
 Και δεν το κάνει αυτό από λάθος, αλλά τα σώματα τα παραμορφωμένα από την ποδάγρα
 και τις αγκαλιές του ηλικιωμένου αποφεύγει η ευαίσθητη κοπέλα.
 Όμως σ' αυτόν πλάγιασε το δικό μου αγόρι. Εγώ θα πιστέψω **75**
 ότι αυτός έχει την δύναμη να συνάψει ερωτική σχέση με άγρια θηρία.
 Μήπως τόλμησες να πουλήσεις τις δικές μου κολακειές σε άλλους;
 μήπως να φέρεις τα δικά μου φιλιά σε άλλους ως παράφρων;
 Τότε θα κλάψεις, όταν θα με κατακτήσει εμένα ένας άλλος νεαρός,
 και θα ασκεί υπέρτατη εξουσία μέσα στο δικό σου βασίλειο. **80**
 Και η δική σου τιμωρία θα με ευχαριστήσει, και προς τιμήν της Αφροδίτης που το αξίζει,
 ένα χρυσό φοινικόδεντρο τοποθετημένο θα σημειώσει τα δικά μου παθήματα:
*«Ο Τίβουλλος αυτόν τον φοίνικα, επειδή απελευθερώθηκε από ένα απατηλό έρωτα, σε σένα
 αφιερώνει, και σε καλεί, θεά, να είσαι με πνεύμα ευνοϊκό.»*

ΣΧΟΛΙΑ

Στην ελεγεία αυτή η Τίβουλλος στηλιτεύει την συμπεριφορά του νεαρού ερωμένου του, του Marathus, ο οποίος τον έχει προσφάτως εγκαταλείψει προκειμένου να συνάψει ερωτική σχέση μ' ένα άλλο ηλικιωμένο άνδρα, ο οποίος όμως όντας πλούσιος του δίνει πλούσια δώρα.

(Στχχ. 1-6) Σε α' πρόσωπο ο Τίβ. απευθύνεται στον νεαρό Marathus κατηγορώντας τον για την προδοσία του, αλλά συγχρότως τον προειδοποιεί και για την επερχόμενη τιμωρία του.

1. «**mihī**»: συντάσσεται και με το ρ. 'fueras laesurus' ως δοτική αντιχαριστική, αλλά και με το 'dabas'. «**si fueras...laesurus**»: υποθετική πρόταση με περιφραστική συζυγία σε Οριστική Υπερσυντελικού και με απόδοση την ευθεία ερώτηση 'quid...foedera...dabas?', 'αν σκόπευες να βλάψεις τον έρωτά μου, γιατί μου έδωσες πίστη;'. Ο Τίβ. απευθύνει το ερώτημα αυτό στον απόντα αυτήν την στιγμή Marathus, ο οποίος έχει ήδη δημιουργήσει μία σχέση με ένα πλούσιο ηλικιωμένο άνδρα έχοντας προδώσει τον δεσμό που είχε με τον ποιητή. — Αυτό είναι το δεύτερο ποίημα μετά το 1-8, στο οποίο ο Τίβ. εξέφρασε τις διαμαρτυρίες του για την εγκατάλειψή του από τον Marathus, προκειμένου αυτός να συνδεθεί ερωτικά με άλλο πρόσωπο. Στην προηγούμενη ελεγεία το πρόσωπο που είχε 'αποπλανήσει' τον Marathus ήταν η Pholoe.
2. «**violanda**»: γερονδιακό σε θέση κατηγορηματικού προσδιορισμού του σκοπού, 'ibi agrum de nostro patre colendum habebat, Ter.Phorm.364 *εκεί είχε ένα αγρόκτημα από τον πατέρα μου με σκοπό να το καλλιεργεί*'.
3. «**si quis**»: αντί του 'si quis'. Υπάρχουν δυο αντωνυμίες ως 'quis'. Η μία είναι ερωτηματική ως 'quis' για το αρσενικό και το θηλυκό και 'quid' για το ουδέτερο. Η άλλη είναι άοριστη ως 'quis' για το αρσενικό, 'qua/quae' για το θηλυκό, και 'quid' για το ουδέτερο. Εδώ πρόκειται για την άοριστη αντωνυμία.
- 5-6 Ο νεαρός Marathus έχει αναπτύξει μία ερωτική σχέση με ένα πλούσιο άνδρα παρά τους όρκους που είχε δώσει ενώπιον των θεών ότι θα έμενε πιστός στην σχέση του με τον ποιητή. Ο Τίβ. ως ένδειξη μεγαλοψυχίας παρακαλεί τους θεούς να μη τον τιμωρήσουν γι' αυτήν την αθέτηση των όρκων που είχε δώσει στους θεούς. Βέβαια η μεγαλοψυχία αυτή την οποία δείχνει ο Τίβ. απέναντι στην προδοσία που θεωρεί ότι έκανε ο Marathus στην μεταξύ τους ερωτική σχέση, είναι ψευδής και υποκριτική. Στην ουσία με αυτήν την επίκλησή του στους θεούς να μη τον τιμωρήσουν, κάνει το ακριβώς αντίθετο, δηλ. τους υπενθυμίζει το καθήκον τους να τιμωρούν τους επίορκους, και συνεπώς και τον Marathus. Την ίδια υποκριτική στάση τήρησε και ο Προπέρτιος απέναντι στην προδοσία της Cynthia, όταν είδε πως εκείνη πρόδωσε τον έρωτά του, και γι' αυτόν τον λόγο καλεί την Περσεφόνη και τον Πλούτωνα να φανούν επιεικείς απέναντί της, και να μη την τιμωρήσουν, ενώ στην ουσία τους επικαλείται για το ακριβώς αντίθετο: 'et tua, Persephone, maneat clementia, nec tu, /Persephona coniuix, saevior esse velis. /sunt apud infernos tot milia formosarum, pulchra sit in superis, si licet, una locis Prop.2,28,47/50 *Περσεφόνη, ας παραμείνει η επιείκειά σου, αλλά ούτε κι εσύ, σύζυγε της Περσεφόνης, να θελήσεις να είσαι αυστηρότερος. Τόσες όμορφες υπάρχουν μεταξύ των νεκρών, ας υπάρχει και μία όμορφη στους εδώ επάνω, αν επιτρέπεται*'.
5. «**caelestes**»: i.e. 'Dei', 'ουράνιοι θεοί'. «**impune**»: 'ατιμωρητί'. «**licere**»: υποκ. στην απρόσωπη έκφραση 'aequum est'.
6. «**numina**»: αντικ. στο 'laedere'. «**formosis**»: δοτική προσωπική στο απρόσωπο 'licere'. «**laedere**»: υποκείμενο στο απρόσωπο 'licere'.

(7-10) Σ' αυτούς τους τέσσερις στίχους ο Τίβ. εμφανίζει την αναζήτηση του οικονομικού κέρδους και οφέλους απολύτως δικαιολογημένη προκειμένου για τους αγρότες και τους εμπόρους ναυτικούς, για να αποδείξει μ' αυτήν την σύγκριση ότι μια παρόμοια συμπεριφορά στην ερωτική σχέση είναι απολύτως κατακριτέα και αδικαιολόγητη.

- 7/8. Η συντακτική σειρά των λλ.: 'rusticus adiungit tauros habili arotro petens lucra et urget durum opus terrae ο γεωργός προσδένει τους ταύρους στο χρήσιμο άροτρο διότι αναζητεί τα κέρδη και πιέζει το σκληρό έργο της γης'. Όπως ο γεωργός διαφορεί για την κούραση και την κόπωσή του από την γεωργική εργασία, προκειμένου να εισπράξει στο τέλος ένα οικονομικό όφελος, έτσι και ο νεαρός Marathus αδιαφόρησε για την υστεροφημία του, αλλά και για την επίορκη στάση του απέναντι στο ποιητή, προκειμένου να έχει ένα οικονομικό κέρδος

σημαντικό για τον ίδιο. Το παράδειγμα είναι επίτηδες τόσο προκλητικά εσφαλμένο και αταίριαστο με την συμπεριφορά του Marathus, ώστε να φέρει τα ακριβώς αντίθετα αποτελέσματα από τα αναμενόμενα.

9/10. Η συντακτική σειρά των λλ.: *'certa sidera ducent rates petituras lucra per freta parentia ventis* *συγκεκριμένα άστρα οδηγούν τα πλοία που θα επιδιώξουν τα κέρδη μέσα από κύματα που υπακούν στους ανέμους*'. Όπως τα πλοία δικαιολογούνται για τα επικίνδυνα ταξίδια τους στην θάλασσα, προκειμένου να δημιουργηθούν οικονομικά οφέλη, έτσι πρέπει να δικαιολογηθεί και η ωφελιμιστική συμπεριφορά και επιλογή του Marathus. Και αυτό το παράδειγμα είναι σκοπίμως τόσο προκλητικά εσφαλμένο στην σύγκρισή του με την τακτική του νεαρού δούλου, ώστε να φέρει στον αναγνώστη τα αντίθετα αποτελέσματα από τα φαινομενικά αναμενόμενα.

(11-16) *Παρουσιάζει την ερωτική προδοσία του νεαρού απέναντί του, και περιγράφει την αναπόφευκτη και αναμενόμενη τιμωρία του.*

12. **«in cinerem et liquidas...aquas»:** το γεγονός ότι ο Τίβ. εύχεται τα δώρα που έχει πάρει ο Marathus από τον καινούργιο αυτόν εραστή, να μετατραπούν σε στάχτες και νερό, αυτό αποδεικνύει ότι κάθε παραλληλισμός με την κερδοφόρο τακτική των γεωργών και των ναυτικών, που επιχειρήθηκε στους προηγούμενους στχ., είχε σκοπό να καταδείξει την έντονη διαφορά, κι όχι την ομοιότητα αυτών των περιστατικών με την συμπεριφορά του Marathus απέναντί του.

13. **«mihi persolvat poenas»:** η αιτιατική 'poenas' είναι αντικείμενο, και η δοτική 'mihi' είναι ηθική.

14. **«ventis...coma»:** η ονομαστική 'coma' είναι επίσης υποκείμενο στο 'detrahet'. η μτχ. 'facta' είναι συνημμ. στο 'coma' ως τροπική· η ονομαστική 'horrida' είναι κατηγορούμενο· η αφαιρ. 'ventis' είναι της αιτίας.

15. **«sole»:** ως αφαιρετική της αιτίας, η οποία προσδιορίζει και το 'uretur facies'.

16. **«invalidos»:** κατηγορούμενο του αποτελέσματος στο 'pedes'.

(17-28) *Επαναλαμβάνει τα λόγια με τα οποία είχε προσφάτως προειδοποιήσει και συμβουλεύσει τον νεαρό για τις επιπτώσεις που θα έχει η ερωτική του προδοσία.*

17. **«auro»:** αφαιρετική οργανική του μέσου.

19. **«siquis»:** σχόλ. στχ. 3.

20. **«illi»:** sc. 'illi, qui violavit amorem'.

21. **«flamma...ferro»:** αφαιρετικές οργανικές του μέσου.

22. **«intorto verberare»:** 'με ένα μαστίγιο που να είναι στριμμένο', η αφαιρετική 'verberare' είναι οργανική, και η μτχ. 'intorto' είναι επιρρ. τροπική.

23. Η συντακτική σειρά των λλ.: *'nec est tibi paranti peccare spes celandi'* και η κ.λ. μετάφραση 'δεν υπάρχει σε σένα, ενώ ετοιμάζεσαι να μοιχεύσεις, ελπίδα του να κρυφτείς'. **«paranti»:** συνημμ. μτχ. χρονική. **«peccare»:** τελικό απαρέμφατο, αντικ. στην μτχ. 'paranti'. **«spes»:** υποκείμενο στο 'est'. **«celandi»:** Γερούνδιο σε γενική πτώση ως γενική αντικειμενική.

26. **«multo...mero»:** 'με πολύ αγνό, ανέρωτο κρασί'. Ως 'merum,-i' εδώ εννοείται το κρασί που είναι αγνό, χωρίς την πρόσμειξη νερού. Έτσι χρησιμοποιούσαν το επίθετο 'ἄκρατον' και οι Έλληνες, για να δηλώσουν ακριβώς το αγνό, καθαρό κρασί· ο Πλούταρχος χρησιμοποιεί το επίθετο 'ἄκρατον', όταν αφηγείται την συνήθεια των Σπαρτιατών να μεθούν τους Είλωτες, για να δείξουν στα παιδιά τους τις συνέπειες της μέθης, 'οἱ μὲν οὖν παλαιοὶ Σπαρτιᾶται τοὺς εἰλωτας ἐν ταῖς ἑορταῖς πολὺν ἀναγκάζοντες πίνειν ἄκρατον εἰσηγον εἰς τὰ συμπόσια, τοῖς νέοις οἷόν ἐστι τὸ μεθύειν ἐπιδεικνύντες, Πλούτ. Δημήτρ.1,5,1'. Ότι το κρασί είχε την δύναμη να απελευθερώνει τον πότη, ώστε να εκστομίζει σκέψεις που πιο πριν δίσταζε να πει, αυτό το βεβαιώνει και ο Όμηρος, 'το παλαβό με σπρώχνει/κρασί· τι αυτό και τον πιο φρόνιμο να τραγουδήσει βάζει,/τον κάνει να ξεσπά σε χάχανα, τον σπρώχνει να χορεύει,/να πει και λόγια, που καλύτερα να μην τα ξεστομούσε, Οδ.ξ,467'.

27. **«somno»:** αφαιρετική του ποιητικού αιτίου στην παθητική μτχ. 'domitos', η οποία λειτουργεί ως υποκείμενο στα δυο απαρέμφατα 'emittere' & 'loqui'.

28. **«invitos»:** κατηγορηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο 'domitos'. Ο Τίβ. προβλέπει πως ο νεαρός Marathus νοιώθοντας στο μέλλον για την ερωτική προδοσία του δεν θα μπορεί να κοιμηθεί, και θα ταράζεται στον ύπνο του, γιατί μέσα στο παραμιλητό του θα αυτήν την κακή πράξη του.

(29-38) Ο Τίβ. νοιώθει ντροπή και έχει ενοχές για το γεγονός ότι συνελήφθη τόσο αφελής απέναντι στις φεύτικες υποσχέσεις που του έδινε στο παρελθόν ο Marathus, για να τον καθησυχάσει. Θυμάται τις υποσχέσεις του νεαρού πως δεν πρόκειται ποτέ να τον εγκαταλείψει για χρήματα και πλούσια δώρα, κάτι που τελικά έχει ήδη συμβεί.

29/30. «flevisse...procubuisse»: υποκείμενα στο απρόσωπο ρ. 'pudet'.

31/2. Η συντακτική σειρά των λλ.: 'Tum iurabas mihi nullo pondere divitis auri, non gemmis te velle vendere fidem'.
«mihi»: δοτική προσωπική. **«nullo pondere...non gemmis»:** δυο αφαιρετικές της αξίας στο 'vendere', (vendo+αφαιρ.= πουλάω έναντι κάποιας αξίας, έναντι ενός τιμήματος). **«te»:** υποκ. στο 'velle', το οποίο είναι αντικ. στο 'iurabas'.

33/4. «non...si daretur»: πρόκειται για ένα υποθετικό λόγο με υπόθεση το 'si daretur', και απόδοση το απαρέμφοτο 'velle', ο οποίος εκφράζει το αντίθετο του πραγματικού, διότι στον Marathus δεν έγινε ποτέ μία τέτοια προσφορά. Ο υποθετικός λόγος είναι πλάγιος, διότι έχει ως απόδοση το απαρέμφοτο 'non...velle', και εξαρτάται από το 'iurabas'. Με δεδομένο ότι αναφέρεται στο παρελθόν (iurabas), κανονικά έπρεπε η υπόθεση να ήταν σε Υποτακτική Υπερσυντελείκου, όμως διατηρείται η Υποτακτική Παρατατικού για να δείξει την διάρκεια από το παρελθόν στο παρόν, δηλ. 'ορκιζόσουν τότε, ότι πάντοτε, όπως και τώρα, δεν θα θέλεις να...'. Η απόδοση έπρεπε να ήταν σε ρηματική μορφή '-urum esse ut...', δηλ. θα έπρεπε στην θέση του απαρεμφοτάτου 'velle' να είναι το απαρέμφοτο Μέλλοντα του 'volo', όμως αυτό εν προκειμένω ήταν αδύνατον, διότι το 'volo' δεν έχει σουπίνο, γι' αυτό κατ' ανάγκην διατηρείται το απαρέμφοτο Ενεστώτα. **«Bacchi cura, Falernus ager»:** συνοικία ή περιοχή βορειώς της Καμπανίας. Η περιοχή αυτή φημιζόταν για την ευφορία της, αλλά και για την άριστη ποιότητα του κρασιού της, το οποίο εκθειάζουν πολλοί Ρωμαίοι συγγραφείς, (Hor. Carm.1,20,10· 2,3,8· Verg. G. 2,94· Prop. 4,6,73). Το κρασί της περιοχής αυτής το αναφέρει για την ποιότητά του και ο Στράβων, 'καί μὴν τὸν οἶνον τὸν κράτιστον ἐντεῦθεν ἔχουσι Ῥωμαῖοι τὸν Φάλερνον καὶ τὸν Στατανὸν καὶ Καληνόν, Στρ.35,4,3,33', και αυτός είναι και λόγος για τον οποίον θεωρούσαν ότι τα εκεί αγροκτήματα προστατεύονταν από τον ίδιο τον Διόνυσο. **«Bacchi»:** γενική υποκειμενική στο 'cura'. **«cura»:**, ονομαστική, υποκείμενο στο 'daretur'. **«Falernus ager»:** όλη η έκφραση είναι επεξηγήση.

35/6. Στους στχχ. αυτούς ο Τίβ. δείχνει πως οι υποσχέσεις παντοτινής φιλίας που του έδινε στο παρελθόν ο Marathus, ήταν τόσο πιστευτές, ώστε θα μπορούσε να τον πείσει ακόμη και πράγματα αδύνατα, δηλ. πως 'τα άστρα δεν λάμπουν στον ουρανό, και πως 'οι κεραυνοί πέφτοντας δεν βγάζουν λάμψη'. **«verbis»:** αφαιρετική οργανική του μέσου. **«eriperes mihi»:** ο Παρατατικός της Υποτακτικής ισοδυναμεί με την Δυνητική έγκλιση της Ελληνικής, δηλ. με το 'ἀπέσπας ἄν'. Η δοτική 'mihi' είναι προσωπική 'eripio aliquid alicui', όπως ακριβώς απαντά στον Πλάυτο, 'quas si attigeris, oculos eripiam tibi, Pl. Rud.759 *αν τις ακουμπήσεις αυτές, θα σου (tibi) αποσπάσω (βγάλω) τα μάτια (oculos)*'. **«lucere»:** αντικείμενο στο 'eriperes'. **«puras...vias»:** το 'esse' είναι κι αυτό αντικ. στο 'eriperes', γιατί συνδέεται με το 'lucere' μέσω του 'et'. Η αιτιατική 'vias' είναι υποκ. στο απαρέμφοτο, και η επίσης αιτιατική 'puras' είναι κατηγορούμενο· το 'puras' με την έννοια του 'ολοφάνερος μέσα στο σκοτάδι', εννοώντας την αστραπή του κεραυνού.

37. «non ego fallere doctus»: το γεγονός ότι ο ποιητής δεν ήταν μαθημένος να εξαπατά του άλλους, αυτό λειτούργησε εις βάρος του, διότι δεν μπόρεσε τότε να αντιληφθεί το μέγεθος της απάτης που εξύφαινε εις βάρος του ο Marathus.

38. «credulus»: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου.

(39-52) Στους στχχ. αυτούς ο Τίβ. φέρνει στην μνήμη του μια άλλη επίσης ερωτική προδοσία του Marathus απέναντί του, η οποία τότε έγινε για μία κοπέλα, την Φιόλοε. Όμως ως ετερόφυλη σχέση που ήταν, δεν ανησύχησε τον Τίβ. καθόλου, και μάλιστα έφτασε στο σημείο τότε προκειμένου να μην χάσει τον νεαρό, να τον βοηθά ώστε να συναλλάξει εκείνη την κοπέλα θεωρώντας πως αυτή η σχέση θα έχει ένα λογικό τέλος, όπως και είχε. Όμως η τωρινή σχέση του Marathus με τον ηλικιωμένο άνδρα είναι ομόφυλη, οπότε μάλλον θα έχει διάρκεια, και γι' αυτό ανησυχεί ο Τίβ.

39. Για να Στον στχ. αυτόν έχουμε μία δευτερεύουσα υποθετική πρόταση 'nisi et ipse fores in amore puellae', και μία κύρια πρόταση ερωτηματική που προηγείται, 'quid faciam <tibi>', η οποία όμως σε καμία περίπτωση δεν συνιστά την απόδοση της ακόλουθης δευτερεύουσας υποθετικής, καθώς κάθε μία λειτουργεί αυτόνομα, και εξηγείται διαφορετικά. — (i) Όσον αφορά την εξήγηση και την λογική της κύριας ερωτηματικής, μ' αυτήν ο

Τίβ. διατυπώνει την ερώτηση 'Τι να σου κάνω;' (quid faciam <tibi>?), σαν να είχε τον Marathus απέναντί του, θέλοντας να του πει: 'qualem roenam tibi imponam? ποια τιμωρία να σου επιβάλω;' — (ii) Όσον αφορά την εξήγηση και λειτουργία της υποθετικής, αυτή βρίσκεται τυπικά χωρίς απόδοση, γιατί δείχνει την σύγχυση και την ταραχή του Τίβ. Ο υποθετικός λόγος εξηγείται ως εξής: ο Τίβ. τώρα μόλις θυμήθηκε ότι στο παρελθόν είχε βοηθήσει τον Marathus σε μία ερωτική σχέση που είχε με την Pholoe. Σύμφωνα λοιπόν με τον Τίβ. ο Marathus συνήψε αυτήν την ερωτική σχέση με τον ηλικιωμένο αυτόν άνδρα, γιατί θεώρησε πως και τώρα ο Τίβ. δεν θα αντιδράσει, όπως δεν αντέδρασε και τότε. Όμως ο Τίβ. δεν αντέδρασε τότε, γιατί εκείνη η σχέση του Marathus ήταν ετερόφυλη, οπότε μη βιώσιμη, ενώ αυτή εδώ είναι ομόφυλη και γι' αυτό ανησυχεί. Όντας λοιπόν ο Τίβ. ταραγμένος λέει: 'nisi et ipse fores in amore puellae αν δεν ήσουν ερωτευμένος με μία κοπέλα', έχοντας παραλείψει την απόδοση 'θα σου έκανα τότε πολλά'. Αν ο Τίβ. ήταν ήρεμος, η σκέψη του θα εκφραζόταν ομαλά ως εξής: «*Quid faciam <nunc tibi?> Τι να σου κάνω τώρα; nisi et ipse fores in amore puellae, <multa mala tibi facerem> αν δεν ήσουν τότε ερωτευμένος με κοπέλα, πολλά κακά θα σου έκανα*».

40. «**exemplo...tuo**»: η αφαιρετική συντάσσεται με το 'esse', και είναι επιρρηματική του τρόπου.

41/2. Όταν ένας ελεύθερος πολίτης έπρεπε να διασχίσει τους δρόμους μέσα στην νύχτα, με δεδομένο το σκοτάδι τον συνόδευε ο υπηρέτης του, ο οποίος να κρατούσε ένα λύχνο (Laternarius). Οι νυχτερινές διαδρομές γίνονταν συνήθως προκειμένου για παράνομες ερωτικές συναντήσεις, όπου η μυστικότητα ήταν επιβεβλημένη. Όμως οι δούλοι που κρατούσαν του λύχνους, όταν υπήρχε υπόνοια για παράνομη ερωτική σχέση του κυρίου τους, συλλαμβάνονταν και υποβάλλονταν σε βασανιστήρια, προκειμένου να ομολογήσουν, διότι αυτοί ήταν οι 'laternarii' και προκειμένου να αποφύγουν τα βασανιστήρια αυτά, αναγκάζονταν να ομολογήσουν. Ένα τέτοιο περιστατικό με τον βασανισμό δούλου, για να ομολογήσει την παράνομη ερωτική σχέση του κυρίου του, περιγράφει ο Valerius Maximus, το οποίο συνέβη στον L. Marcus Antonius, τον αδελφό του γνωστού M. Αντωνίου. Αυτός διατηρούσε ένα παράνομο ερωτικό δεσμό με μία γυναίκα, και τα βράδια την επισκεπτόταν με την συνοδεία του νεαρού δούλου του ως 'laternarius'. Όταν οι υποψίες έπεσαν πάνω στον L.M. Antonius, συνελήφθη ο δούλος του και υπεβλήθη σε μαρτυρικά βασανιστήρια, για να ομολογήσει, όμως εκείνος τα υπέμεινε αρνούμενος ότι γνώριζε το παραμικρό (V. Maximus, 6,8,1).— Εδώ ο Τίβ. ομολογεί ότι δέχθηκε πολλές φορές να αναλάβει τον ρόλο ενός δούλου, και να γίνει αυτός 'laternarius' στις μυστικές συναντήσεις του Marathus με την νεαρή Pholoe, ώστε να μην υπάρξει η δυνατότητα να συλληφθεί αυτός και να υποβληθεί σε βασανιστήρια, για να ομολογήσει αυτές τις παράνομες ερωτικές του εξόδους τα βράδια. «**verbis**»: η δοτική εδώ συντάσσεται με το επίθετο 'consciis' ως αντικειμενική, 'Itaque C. Fabricium quem propter familiaritatem Oppianici consciis illi facinori fuisse arbitratur reum statim fecit, Cic. Pro Clu. 56,7'. Ο Τίβ. ανέλαβε πολλές φορές τον ρόλο του 'laternarius', για να μη συλληφθεί ο Marathus και αναγκασθεί να ομολογήσει τις συνομιλίες (verbis) που είχε κρυφά με την Pholoe. «**comes**»: επιρρ. κατηγορούμενο του τρόπου, 'ως συνοδός', δηλ. ως 'laternarius'. «**multa...nocte**»: το ουσιαστικό ως αφαιρετική του χρόνου, και το επίθετο ως επιθ. προσδιορισμός.

43/4. Ο Τίβ. προκειμένου να μη χάσει από ερωτικό σύντροφο τον νεαρό Marathus, ήταν πρόθυμος να τον εξυπηρετεί τα βράδια φέρνοντάς του την Pholoe να τον συναντά στο δικό του σπίτι χωρίς ο Marathus να το γνώριζε και να την περιμένει (insperanti...tibi) και βεβαίως στις βραδινές εκείνες πορείες του ο Τίβ., αν και μόνος του, κρατούσε τον λύχνο και ήταν 'laternarius'.

45. «**Tum...interii**»: αυτές οι διευκολύνσεις που έκανε ο Τίβ. στον νεαρό ερωτικό του σύντροφο, ήταν εκείνες που έφεραν την καταστροφή στην μεταξύ τους σχέση, διότι ο Marathus σιγά-σιγά άρχισε να αποτραβιέται, να αποδεσμεύεται από την σχέση του με τον Τίβ. δείχνοντας όλο και πιο έντονα την προτίμησή του στην Pholoe. «**stulte...amari**»: ο Τίβ. ομολογεί πως όταν εξυπηρετούσε τον Marathus στις ετερόφυλες σχέσεις του με την Pholoe, νόμιζε ότι η μεταξύ τους ομόφυλη σχέση παρέμενε ενεργή και αδιασάλευτη. Όμως όπως φάνηκε στο τέλος, όλο αυτό το χρονικό διάστημα που εξυπηρετούσε τον Marathus, εντελώς ανόητα (stulte) πίστευε ότι είναι ο ίδιος αντικείμενο έρωτα, ότι δηλ. αγαπιέται (amari) από τον Marathus.

47. «**adtonita...mente**»: 'με ένα μυαλό σαστισμένο'.

48. «**pudet**»: το ρ. είναι απρόσωπο και συντάσσεται με αιτιατική προσώπου (me) και με γενική του πράγματος (nostri, Pieridum). «**Pieridum**»: ο Τίβ. εκτός από την ντροπή που νοιώθει για τον εαυτό του (nostri), τώρα

ντρέπεται και για τις Μούσες (Pieridum), διότι τις χρησιμοποίησε σε μια καταδικασμένη, αλλά κυρίως εξαπατημένη ερωτική σχέση με τον Marathus.

49/50. «**velim...torreat et..deleat**»: δυο προτάσεις βουλητικές, όπου παραλείπεται ο σύνδεσμος 'ut'. Αυτό συμβαίνει, όταν δεν εκφράζεται 'βούληση', αλλά 'ευχή', 'Vellem me ad cenam invitasses, Cic. Fam. 12, 4,1 *μακάρι να με είχες καλέσει σε γεύμα*'. Σ' αυτές τις συντάξεις η Υποτακτική πλέον λειτουργεί ως Ευχητική.

51/2. «**Tu...absis**»: την προτροπή αυτή την απευθύνει ο Τίβ. στον Marathus.

(53-74) Στους στχχ. αυτούς ο Τίβ. καταριέται και αναθεματίζει τον άγνωστο αυτόν ηλικιωμένο άνδρα, ο οποίος με τα πλούσια δώρα του ξελόγιασε τον Marathus και τον πήρε από κοντά του.

53. «**At te...rideat**»: ο Τίβ. τώρα απευθύνει τον λόγο του στον άγνωστο ηλικιωμένο άνδρα, τον πρόσφατο εραστή του Marathus, και εύχεται η σύζυγός του να τον απατά συνεχώς με ένα εραστή.

54. «**adsiduis...dolis**»: Ο Τίβ. εύχεται η συζυγική απιστία της συζύγου του ηλικιωμένου αυτού άνδρα να γίνεται με συνεχείς απάτες. «**inulta**»: 'ατιμώρητη', διότι ο ηλικιωμένος σύζυγος δεν θα την έχει ανακαλύψει.

55. «**cum...lassaverit**»: χρονική πρόταση με Τετελεσμένο Μέλλοντα, 'κι όταν η σύζυγός σου θα έχει καταταλαιπωρήσει τον νεαρό', και φυσικά η 'ταλαιπωρία' αυτή αναφέρεται στις συνεχείς ερωτικές πράξεις.

56. «**tecum..languida...cubet**»: σύμφωνα με ό,τι εύχεται ο Τίβ., ή καλύτερα καταριέται για τον ηλικιωμένο εραστή που ξελόγιασε τον Marathus, η τιμωρία του άνδρα αυτού θα βρίσκεται στο γεγονός ότι κάποια στιγμή η σύζυγός του θα ξαπλώνει μαζί του στο συζυγικό κρεβάτι, αλλά θα είναι τόσο κατάκοπη και κουρασμένη από την προηγούμενη ερωτική της δραστηριότητα με τον νεαρό εραστή της, ώστε θα βρίσκεται δίπλα του εντελώς εξαντλημένη (languida). «**interposita...veste**»: και ως ένδειξη της απροθυμίας της να βρεθεί ερωτικά μαζί του θα είναι το γεγονός ότι ανάμεσά τους θα βάζει το πέπλο της (veste), ώστε να αποφύγει την οποιανδήποτε επαφή μ' εκείνον.

57. «**externa...vestigia**»: οι κατάρες του Τίβ. στον ηλικιωμένο εραστή του Marathus συνεχίζονται. Του εύχεται η γυναίκα του να τον απατά συνεχώς μέσα στο ίδιο του το σπίτι, μέσα στο ίδιο του το υπνοδωμάτιο, και τα ίχνη (vestigia) των εραστών της που θα έρχονται απ' έξω (externa) ως 'ξένα', να είναι ορατά, για να τα βλέπει και να πονάει.

58. «**cupidis**»: i.e. 'amatoribus', (για τους εραστές), δοτική της αναφοράς.

59/60. Ο Τίβ. προκειμένου να παρουσιάσει την σύζυγο του ηλικιωμένου αυτού νέου εραστή του Marathus ως την πλέον ανήθικη, την συγκρίνει με την ανήθικη αδελφή της, και την εμφανίζει να είναι ανηθικότερη.

61. «**Illam**»: i.e. 'sororem'. Ο Τίβ. παρουσιάζει την αδελφή της συζύγου του ηλικιωμένου εραστή του Marathus να οργανώνει νυχτερινά συμπόσια μέχρι το πρωί. «**convivia ducere**»: το απαρέμφατο είναι αντικείμενο στο 'ferunt' και η αιτιατική είναι αντικείμενο στο απαρέμφατο. «**Baccho**»: δοτική χαριστική.

62. «**Luciferi**»: ο Lucifer είναι το άστρο της Αφροδίτης, το οποίο εμφανίζεται λίγο πριν την αυγή, 'Quarta stella est Veneris, Lucifer nomine, Hyg.Astr. 2,42,4,1· stella gravis nobis, Lucifer ortus erat,Ov.Trist.1,3,72'. Στους Έλληνες η ονομασία του ήταν 'Έωσφόρος', 'Ἦμος δ' έωσφόρος εἶσι φώως έρέων έπί γαῖαν,Ιλ. 23,226'.

63. «**Illa**»: i.e. 'sorore', πάλι γίνεται αναφορά στην αδελφή της συζύγου του ηλικιωμένου εραστή. Η αφαιρετική είναι συγκριτική. «**nulla**»: i.e. 'mulier', 'καμία γυναίκα δεν μπορεί να...'. Ο Τίβ. παρουσιάζει την αδελφή της συζύγου του εραστή να είναι φορτωμένη με πολλά ελαττώματα, τα οποία διαθέτει και η σύζυγος εκείνου σε μεγαλύτερο βαθμό. «**consumere noctem**»: το 'consumo' εδώ με την έννοια όχι τόσο του 'δαπανώ', 'αναλώνω', αλλά κυρίως του 'εκμεταλλεύομαι' ως 'χρησιμοποιώ', 'αξιοποιώ'.

64. «**operum variis...vices**»: αναφέρεται στις 'διαφορετικές' δραστηριότητες που εκτελούν οι παρέες των συμποτών και συμποσιαστών, προκειμένου να μην υπάρξει πλήξη ή ανία.

65. «**At tua**»: sc. 'coniunx', αναφέρεται τώρα στην σύζυγο του ηλικιωμένου εραστή. Με τον σύνδεσμο 'at' ο Τίβ. διορθώνει την άποψη που εξέφρασε στον στχ. 63, όταν είπε πως 'Illa nulla queat mellius...'. Τώρα λοιπόν ομολογεί ότι όντως υπάρχει μία γυναίκα που ξεπερνά σε ανηθικότητα της 'αδελφής', κι αυτή είναι η σύζυγος του ηλικιωμένου εραστή του Τίβ.

66. «**tibi**»: δοτική ηθική. Έτσι ονομάζεται η δοτική εκείνη που δείχνει το πρόσωπο το οποίο δέχεται την επίδραση της ενέργειας ενός υποκειμένου, ή αλλιώς δέχεται τις επιπτώσεις από τις πράξεις κάποιου, καλές ή κακές.

67. «**illam**»: i.e. 'conjugem suam'.
68. «**denso...dente**»: ως 'dens,-ntis', δηλ. ως 'δόντι', θεωρείται εδώ ο 'δεσμός', η 'καρφίτσα', με την οποίαν έδεναν, έπιαναν οι γυναίκες τα μαλλιά τους. Το επίθετο 'densus' εδώ δεν έχει την πρωτογενή του σημασία, 'πυκνός, συμπαγής', αλλά την μεταφορική 'πολύς, πολυπληθής' (immensus αμέτρητος). Δεν είναι σπάνιες οι περιπτώσεις όπου ο ενικός αριθμός λειτουργεί ποιητικά στην θέση του πληθυντικού· στον Οβίδιο ο Ενικός 'arbor' ισοδυναμεί τον πληθυντικό, 'Stat vetus et densa praenubilis arbore lucus, Ον. Am. 3, 13, 7 *στέκεται το άλσος αρχαίο και σκοτεινό από τα πυκνά δένδρα*', αντί του κ.λ. '...από το πυκνό δένδρο'. Ομοίως και ο ενικός 'dente' εδώ ισοδυναμεί με πληθυντικό 'densis dentibus *με πολλές – πυκνές καρφίτσες*'.
69. «**ista haec...facies**»: i.e. 'facies tua'.
70. «**vinciat et...prodeat**»: δυο Υποτακτικές σε δυο βουλητικές προτάσεις εξαρτώμενες από το 'persuadet', στις οποίες όμως παραλείπεται ο σύνδεσμος 'ut'. «**sinu**»: ως 'sinus' εδώ θεωρείται το ρούχο εκείνο που φορούσαν στους ώμους τους.
72. «**devoveat**»: Δυνητική Υποτακτική ισοδύναμη με την ελληνική δυνητική Ευκτική. «**remque domumque**»: με την ίδια σημασία ως 'περιουσία και σπίτι', απαντά και στον Οβίδιο 'Epist. (Her.) 17, 159'
73. «**corpora**»: αντικείμενο στο 'fugit'. «**podagra**»: αφαιρετική της αιτίας στο 'foeda'.
74. «**et**»: ενώνει δυο αντικείμενα στο 'fugit', το 'corpora' με το 'amplexus'.

(75-84) Κλείνοντας το ποίημά του ο Τίβ. προβλέπει το δυσσώανο και σκοτεινό μέλλον του νεαρού, όταν την θέση του θα την έχει πάρει ένας άλλος, ενώ ο ίδιος θα αναλογίζεται με θλίψη τι είχε και τώρα με δική του ευθύνη έχει χάσει.

75. «**Huic**»: i.e. 'seni'. «**noster puer**»: i.e. 'Marathus'. «**hunc**»: i.e. 'Marathum', υποκείμενο σε αιτιατική πτώση στο 'posse'.
76. «**cum trucibus...feris**»: εμπρ. προσδ. της συνοδείας. Το πνεύμα των στχχ. 75/6 είναι ξεκάθαρα σκωπτικό και επικριτικό για τον Marathus, ο οποίος τόλμησε να συνάψει ερωτική σχέση μ' αυτόν τον ηλικιωμένο άνδρα. Ο συλλογισμός του Τίβ. είναι πως 'αφού ο Marathus τόλμησε να συνάψει σχέση μαζί του, τότε τον έχω ικανό να συνάψει σχέση και με άγρια θηρία'.
77. «**Blanditiasne meas...vendere**»: ο Τίβ. κατηγορεί τον Marathus για το γεγονός ότι τα χάδια και κολακειές (blanditias) που του είχε κάνει, τώρα ο νεαρός τις κάνει στον ηλικιωμένο εραστή του. «**aliis**»: 'σε άλλους', υπονοώντας φυσικά τον ηλικιωμένο άνδρα.
78. «**aliis**»: πάλι ενν. εδώ ο ηλικιωμένος εραστής. «**demens**»: επιρρ. κατηγορούμενο του τρόπου. «**oscula ferre**»: εξαρτάται πάλι από το ενν. ρ. 'es ausus'.
79. «**Tum...cum...**»: υπάρχουν δυο τέτοιες συνδέσεις με τον 'tum' να προηγείται και τον 'cum' να ακολουθεί. (i) η νοηματική έμφαση, η οποία εκδηλώνεται και ως φωνητικός τόνος, πέφτει στο 'tum' δίνοντας μεγάλη σημασία στο 'τότε'. Σ' αυτήν την περίπτωση η 'cum' πρόταση που ακολουθεί λειτουργεί ως διευκρινιστική πάνω στο 'tum', και ως έγκλιση έχει την Υποτακτική. Δηλ. '**tum** flebis, **cum** me habiturus et gesturus sit... τότε θα κλάμεις, όταν δηλ. θα με έχει και θα διευθύνει...' (ii) η νοηματική έμφαση ως φωνητικός τόνος πέφτει στο ρήμα της 'tum', και η 'cum' που ακολουθεί απλώς δείχνει τον χρόνο. Εδώ η έγκλιση είναι η Οριστική. Δηλ. 'tum **flebis**, cum me habiturus et gesturus sit... τότε θα κλάμεις, όταν θα με έχει και θα διευθύνει...'.
80. «**geret...regna superba**»: 'θα ασκεί αυτός την υπέρτατη εξουσία', δηλ. 'θα έχει αυτός τον πρώτο λόγο, θα κάνει ό,τι θέλει' ως δικός μου πλέον ερώμενος. «**in regno tuo**»: 'στο δικό σου βασίλειο', ή για την ακρίβεια 'στο βασίλειο εκείνο που μέχρι προ τινος ήταν δικό σου' ως δικός μου ερώμενος.
81. «**tua...poena**»: η τιμωρία του Marathus θα προκύπτει από το γεγονός ότι θα βλέπει ένα άλλο νεαρό να βρίσκεται στην θέση που εκείνος είχε στην καρδιά και στην προτίμηση του Τίβ., και αυτό θα τον πληγώνει. Όμως αυτή η αίσθηση λύπης του Marathus θα κάνει τον Τίβ. χαρούμενο, γιατί θα την αντιλαμβάνεται ως τιμωρία. «**Veneri**»: δοτική προσωπική χαριστική στο 'fixa', 'ένα χρυσό φοινικόδεντρο τοποθετημένο προς τιμήν, για χάρη της Αφροδίτης'.

- 82.** «**aurea palma**»: τα κλαδιά του Φοίνικα, ή ο Φοίνικα γενικά, ήταν σύμβολο νίκης και επιτυχίας. Εδώ συμβολίζει την νίκη που πέτυχε ο Τίβ. νικώντας, καταβάλλοντας και ξεπερνώντας το ερωτικό του πάθος για τον Marathus.
- 83/4.** οι στχχ. αυτοί αποτυπώνουν την αφιερωματική αναγραφή πάνω στον 'χρυσό φοίνικα'. «**Hanc**»: i.e. 'auream palmam', η αιτιατική είναι αντικ. στο 'dedicat'. «**tibi**»: i.e. 'Veneri'. «**fallaci...amore**»: επιθ. προσδιορισμός, και αφαιρετική της απαλλαγής ή του χωρισμού στο 'resolutus'. «**grata...mente**»: το 'grata' είναι κατηγορούμενο του αποτελέσματος, και η αφαιρετική 'mente' είναι της 'ιδιοτητας' στο 'si', '*...και σε καλεί να είσαι με πνεύμα που να είναι, ώστε να είναι, ευνοϊκό*', κι όχι '*...με πνεύμα που είναι ευνοϊκό*'. Εδώ οι Έλληνες θα έκαναν χρήση της γενικής κατηγορηματικής της ιδιότητας, 'καὶ ὅσοι τῆς αὐτῆς γνώμης ἦσαν, Θουκ.1,1130'. «**sis**»: άλλη μία βουλητική πρόταση με παράλειψη του 'ut', όπως και στους στχχ. 49/50 & 70.